



Rapport 123 | 2024 | ISSN 1891-8050 | ISBN 978-82-7970-153-8

# Oppsummering av tiltak i 2023 for bevaring av heroringvinge *Coenonympha hero* i Asker og Bærum

Hallvard Elven og Roald Bengtson

**Rapport utgitt av**

Naturhistorisk museum  
Postboks 1172 Blindern  
0318 Oslo  
www.nhm.uio.no

**Forfattere**

Hallvard Elven og Roald  
Bengtson

**Tittel**

Oppsummering av tiltak i 2023  
for bevaring av heroringvinge  
*Coenonympha hero* i Asker og  
Bærum

**Sitering**

Elven, H. & Bengtson, R. 2024.  
Oppsummering av tiltak i 2023  
for bevaring av heroringvinge  
*Coenonympha hero* i Asker og  
Bærum. Naturhistorisk museum  
Rapport 123. 18 sider.

**Foto**

Hann av heroringvinge i  
Kalkovnfaret 19 på Brønnøya i  
Asker på «flyttedagen» den 5.  
juni 2023. Foto: Hallvard Elven.

**ISSN**

1891-8050

**ISBN**

978-82-7970-153-8

**Publiseringsform**

PDF

**Gradering**

Åpen

**Dato**

25.01.2024

**Prosjektleder**

Hallvard Elven

**Prosjektnummer**

104771100 + 104797100

**Oppdragsgiver**

Statsforvalteren i Oslo og Viken

**Oppdragsgivers ref.**

2023/19369 + 2023/2180

# Oppsummering av tiltak i 2023 for bevaring av heroringvinge *Coenonympha hero* i Asker og Bærum

Hallvard Elven & Roald Bengtson

# Sammendrag

Naturhistorisk museum (NHM), Universitetet i Oslo, fikk i 2023 midler fra Miljødirektoratet til å videreføre et prosjekt på reetablering og overvåking av den sterkt truede dagsommerfuglarten heroringvinge *Coenonympha hero* i indre Oslofjord. Prosjektet startet opp i 2018 og har blitt fulgt opp med tiltak årlig. Prosjektet foregår i samarbeid med Statsforvalteren i Oslo og Viken.

Et av hovedtiltakene i prosjektet har vært å forsøke å reetablere heroringvinge på Borøya i Bærum gjennom utsetting av individer fra Brønnøya i Asker. Hvert år fra og med 2018 har det blitt satt ut ti individer av heroringvinge på Borøya. I 2022 fikk vi den første indikasjonen på at utsettingen har gitt resultater. Det ble da funnet tre «ville» individer av arten på utsettingslokaliteten, som med all sannsynlighet var avkom av de utsatte individene.

Tiltakene i 2023 omfattet flytting av ytterligere ti individer av heroringvinge fra Brønnøya til Borøya, samt overvåking av artens bestander på Brønnøya, Borøya, og på Nesøya i Asker.

I 2023 fant vi nok en gang «ville» individer av arten (en hann og en hunn) på Borøya. Dette tyder på at arten er i ferd med å etablere seg der. Det anbefales likevel å fortsette utsettingene i noen år til.

Heroringvinge hadde i 2023 igjen et godt år på Brønnøya. Totalt ble det gjort rundt 100 observasjoner av arten på øya fordelt på to feltdager. På dagen for flytting av individer til Borøya ble det observert minst 77 individer av heroringvinge fordelt på fem dellokaliteter.

Overvåkingen av artens to kjente lokaliteter på Nesøya resulterte i funn av heroringvinge på begge. Ved Søndre vei ble det den 4. juni observert åtte individer av arten, som er det største antallet som er registrert på denne lokaliteten siden første funn av arten der i 2017. Ved Ottes vei ble det den 11. juni observert to individer av heroringvinge, som er et mer normalt antall for der (første funn i 2019). Selv om arten ble gjenfunnet begge stedene, og i ganske bra antall i Søndre vei, har begge lokalitetene fortsatt meget dårlig hevdtilstand på grunn av gjengroing med både stedegne og fremmede planter og et akutt behov for skjøtsel om ikke arten skal dø ut der.

# Innhold

<b>1</b>	<b>Innledning</b>	<b>6</b>
<b>2</b>	<b>Metodikk</b>	<b>8</b>
2.1	Feltmetodikk	8
<b>3</b>	<b>Resultater</b>	<b>9</b>
3.1	Overordnede resultater	9
3.2	Flytting av individer fra Brønnøya til Borøya	9
3.3	Overvåking av artens lokaliteter på Nesøya	10
<b>4</b>	<b>Diskusjon og konklusjon</b>	<b>12</b>
<b>5</b>	<b>Litteratur</b>	<b>18</b>

Naturhistorisk museum (NHM), Universitetet i Oslo, fikk i 2023 midler fra Miljødirektoratet til å videreføre et prosjekt på reetablering og overvåking av den sterkt truede arten heroringvinge i indre Oslofjord. Prosjektet startet opp i 2018 og har blitt fulgt opp med tiltak årlig. Prosjektet utføres i nær dialog med Statsforvalteren i Oslo og Viken. I denne rapporten gis en oversikt over tiltakene utført i 2023.

Heroringvinge er rødlistet som *sterkt truet* (EN), og er en av fire norske sommerfuglarter som er fredet i henhold til Naturvernloven. Arten er også fredet i henhold til Bernkonvensjonen. Heroringvinge har ikke status som prioritert art, men det foreligger et faggrunnlag for en handlingsplan for arten (Endrestøl & Bengtson 2012a). Arten finnes spredt i deler av fylkene Østfold, Akershus og Innlandet. Den største tettheten av populasjoner finnes i grensetraktene mot Sverige i kommunene Aurskog-Høland, Eidskog og Kongsvinger (Bengtson 2017; Endrestøl & Bengtson 2012b, 2014, 2015; Steel et al. 2010). Nordligst finnes arten i Ringsaker kommune i Innlandet, mens øyene i indre Oslofjord utgjør artens yttergrense mot vest.

Heroringvinge opptrer i gressrike kulturmarksbiotoper, og da gjerne i biotoper som har vært ute av hevd i noen år. Arten bruker både fattigere og rikere gressmark. Larven lever av gress, men det er usikkert hvilke gressarter som utgjør primærføden i Skandinavia. Hengeaks og sølvbunke har vært foreslått, men trolig kan arten benytte flere gressarter. Andre forhold ved biotopen er trolig viktigere for arten enn akkurat hvilke gressarter som vokser der. Heroringvinge kan karakteriseres som en «gjengroingsart», og er trolig helt avhengig av at leveområdet har et nettverk av biotopflekker i ulike stadier av gjengroing slik at

det alltid er tilgang på egnede flekker i riktig suksesjonsfase.

Heroringvinge er i sterk tilbakegang i hele Europa. Arten var tilsynelatende vanlig i og rundt Oslo på 1800-tallet, men populasjonen i hovedstadsområdet har gått drastisk tilbake. Arten er ikke observert i selve Oslo kommune etter 1917. Den holdt lenge stand på noen av øyene i Asker og Bærum, men også her har den nå gått sterkt tilbake. I dag er det trolig bare Brønnøya i Asker som fortsatt har en livskraftig bestand av arten. Der er arten til gjengjeld fortsatt overraskende tallrik. Den forekommer over hele øya og i mange ulike gressbiotoper (Elven et al. 2016; Elven & Bengtson 2017, 2018, 2019, 2021a, 2021b, 2024). Arten har også to små delpopulasjoner på Nesøya i Asker. Disse ble oppdaget så sent som i 2017 og 2019, og er trolig nokså nyetablerte med opphav i individer som har fløyet over fra Brønnøya. Før 2017 var det siste kjente funnet av arten fra øya fra 1993.

Med trolig bare én gjenværende livskraftig forekomst er bestanden av heroringvinge i indre Oslofjord svært sårbar. Dette danner grunnlaget for bevaringsprosjektet som startet opp i 2018. Prosjektet har flere mål; hvor de viktigste er å forsøke å reetablere arten på Borøya i Bærum gjennom flytting av individer fra Brønnøya i Asker, å overvåke artens bestander på Brønnøya, Nesøya og eventuelt Borøya, og å lete etter ukjente populasjoner i indre Oslofjord.

Hvert år fra og med 2018 har ti individer av heroringvinge blitt flyttet fra Brønnøya til Borøya for å prøve å reetablere arten der. Borøya har tidligere hatt en bestand av heroringvinge og har blitt vurdert som et lovende utsettingssted. Det meste av øya er vernet, noe som sterkt forenkler forvaltningen av lokaliteten. I 2022 fikk vi den første indikasjonen på at utsettingene har gitt



resultater. Sommeren 2022 ble det funnet tre «ville» individer av heroringvinge nær utsettingsstedet på Borøya. Disse er med all sannsynlighet avkom fra de tidligere utsettingene.

Overvåkingen av artens kjente populasjoner har vist at det står svært dårlig til med de to populasjonene på Nesøya. Populasjonene er helt marginale, og arealene de flyr på har akutt behov for skjøtsel. På Brønnøya er arten meget tallrik, og den reproducerer trolig på flere titalls arealer rundt om på øya. Likevel trues arten av en gradvis, pågående forringelse av leveområdene over hele øya. I 2022 ble 34 tomter på øya tilstandsvurdert. Av disse ble 25 vurdert å være middels til svært viktige for artens reproduksjon, og 17 av disse igjen ble vurdert til å ha middels til sterkt behov for skjøtsel. Verre var det at 13 av de 25 tomtene ble vurdert til å enten ha blitt

forringet som følge av utbygging i løpet av de siste årene eller å stå i stor fare for å bli det i nær fremtid. Utbyggingen av Brønnøya har skutt fart de siste årene og vil med nødvendighet ødelegge mange av artens gjenværende levesteder i årene som kommer.

#### I 2023 hadde prosjektet følgende mål:

1. Flytting av ytterligere ti individer av heroringvinge fra Brønnøya til Borøya.
2. Overvåking av artens populasjoner på Brønnøya, Nesøya og Borøya.



**Figur 1.** To individer av heroringvinge i kurtise ved Hovedgården på Brønnøya i Asker den 5. juni 2023. Individene sitter på blader av fremmedarten kanadagullris (SE). Denne svært invasive arten vokser rikelig på lokaliteten til tross for tidligere bekjempelse der, og utgjør et stort problem mange steder på Brønnøya. Foto: Hallvard Elven.

## 2.1 Feltmetodikk

Feltarbeidet ble utført av Hallvard Elven og Roald Bengtson i perioden 21. mai–11. juni 2023. Arbeidet var koordinert med flygetiden hos heroringvinge, som normalt varer fra de siste dagene i mai til noe ut i andre halvdel av juni. Søke-metodikken besto i å se etter voksne individer av heroringvinge på vingene på dager med sol eller i det minste varmt oppholdsvær.

På de undersøkte dellokalitetene ble antallet observerte individer av heroringvinge talt for å løselig kunne sammenligne antallene med tidligere års tellinger. Tellingene foregikk på følgende måte: Alle observerte individer ble varsomt fanget ved hjelp av sommerfuglhåv, og ble plassert i hvert sitt plastrør/glass med lokk. De ble oppbevart mørkt og relativt kjølig mens undersøkelsen pågikk. Undersøkelsen varte til lokaliteten syntes «tømt», det vil si til det ikke hadde blitt observert nye individer av heroringvinge på noen minutter. Tiden som ble brukt på hver dellokalitet varierte, men var stort sett mellom 15 minutter og en time. Etter endt undersøkelse ble individene talt opp, kjønnsbestemt, vanligvis fotografert på glass, og deretter sluppet fri igjen på lokaliteten.

Delprosjekt 1 omfattet flytting av ti nye individer av heroringvinge (syv hunner og tre hanner) fra Brønnøya til Borøya. De ti individene ble i likhet med tidligere år samlet inn fra flere dellokaliteter på Brønnøya. Innsamlingen ble kombinert med telling av individer på de besøkte lokalitetene. De ti individene ble satt ut på Borøya samme dag som de ble fanget. Før utsettingen, ble de merket

med svart sprittusj for å senere kunne kjenne dem igjen i felt. Merkingen besto av en rund tusjflekk midt på undersiden av høyre bakvinge (Figur 2).

Delprosjekt 2 gikk ut på å overvåke bestandene på de tre øyene. Brønnøya ble undersøkt to ganger forut for flyttingen av individer (21. mai og 31. mai), samt på selve «flyttedagen» 5. juni. Nesøya ble undersøkt på to datoer: 4. juni (Søndre vei) og 11. juni (Ottes vei). Borøya ble kun undersøkt i sammenheng med utsettingen den 5. juni.

I tillegg til telling av individer på hver lokalitet, ble lokalitetene fotografert, og det ble tatt notater om tilstanden til hver lokalitet. Lokalitetene er vist i Figur 5–12.



**Figur 2.** Merket individ av heroringvinge. De ti individene som ble flyttet til Borøya, ble alle merket med sprittusj under høyre bakvinge. Foto: Hallvard Elven.



### 3.1 Overordnede resultater

Tabell 1 viser de besøkte lokalitetene samt alle funn av heroringvinge gjort i forbindelse med prosjektet i 2023.

Heroringvinge hadde i 2023 igjen et godt år på Brønnøya. Totalt ble det gjort minst 100 observasjoner av arten der i forbindelse med prosjektet, og på selve «flyttedagen» den 5. juni ble det i løpet av fem timers leting observert minst 77 individer fordelt på fem dellokaliteter. Flyttingen av ti individer (tre hanner og syv hunner) fra Brønnøya til Borøya den dagen gikk som planlagt.

Også i 2023 ble det funnet «ville» individer av heroringvinge på utsettingslokaliteten på Borøya. Én hann og én hunn ble den 5. juni funnet på den store enga øst på øya innen 150 meter radius fra utsettingsstedene fra de foregående årene. Dette er det andre året på rad at det blir funnet ville individer av arten på utsettingslokaliteten. Funnene indikerer at heroringvinge er i ferd med å etablere seg på lokaliteten og at utsettingen i hvert fall i første omgang ser ut til å ha vært vellykket.

Heroringvinge ble i 2023 gjenfunnet på begge de to kjente lokalitetene på Nesøya. I Søndre vei ble arten funnet i overraskende stort antall. Åtte individer ble observert der den 4. juni. Dette er det høyeste antallet som er observert på denne lokaliteten på én dag (første funn i 2017). I Ottes vei ble det den 11. juni observert to individer, noe som er nærmere normalen (første funn i 2019).

Begge lokalitetene har fortsatt svært dårlig hevdtilstand og desperat behov for skjøtsel.

### 3.2 Flytting av individer fra Brønnøya til Borøya

Flyttingen av individer ble kombinert med overvåking av dellokaliteter på de to øyene.

Brønnøya ble forut for flyttingen undersøkt to ganger for å vurdere bestandssituasjonen for heroringvinge i 2023, samt for å velge det antatt beste tidspunktet for flyttingen. Den 21. mai ble fire dellokaliteter undersøkt uten at det ble gjort noen funn av heroringvinge. Dette var utvilsomt for tidlig for arten, men en nyttig sjekk. Den 31. mai ble øya besøkt igjen, og det ble da observert totalt 24 individer av arten fordelt på fem dellokaliteter. Basert på dette vurderte vi at arten igjen hadde et bra år på Brønnøya og at det var forsvarlig å ta ut ti individer til flytting. Videre anslo vi at det ideelle tidspunktet for flyttingen ville være en knapp uke senere, rundt 5. juni.

Selve flyttingen fant folgelig sted 5. juni 2023. Været var ideelt denne dagen; det var sol og varmt, med litt svak vind uten at dette påvirket søket. Vi undersøkte følgende fem dellokaliteter på Brønnøya: Brønnøyveien 15 (Sandbukta), Kalkovnfaret 19 + 21, Brønnøyveien 39 + 43, Brønnøyveien 24 (Hovedgården), og Vendelveien 9A + 9B. Totalt ble det observert 60 hanner, 13 hunner og fire individer av uvisst kjønn – hvorav tre hanner og syv hunner ble tatt med for utsetting på Borøya. Individene som ble samlet inn for flytting fordelte seg som følger: Brønnøyveien 15: en hann. Kalkovnfaret 19 + 21: én hann og to hunner. Brønnøyveien 39 + 43: én

hann og tre hunner. Brønnøyveien 24: to hunner. I Vendelveien 9A + 9B fikk vi assistanse av Øystein Røsok (SFOV), som ble med oss resten av dagen.

Vi fikk båtskyss til Borøya av Skjærgårdstjenesten v/ Michael Langballe. Vi forlot Brønnøya ca. klokka 15:15 og ankom den store enga øst på Borøya 15:30.

Før de medbragte individene ble sluppet ut, ble den store enga undersøkt i cirka én time for å se etter «ville» individer av arten. I løpet av den tiden ble det funnet en hann og en hunn av heroringvinge på enga (Figur 14). Hannen ble funnet klokka 15:53 i skråningen i nordkanten av enga, like ved der utsettingen fant sted i 2022. Hunnen ble funnet klokka 16:10 cirka 150 meter lenger syd, langs sydkanten av enga. De to individene ble fotografert og merket med sprittusj under venstre bakvinge (motsatt vinge i forhold til forutsatte individer), før de så ble sluppet igjen.

Utsettingen av de medbragte individene fant sted klokka 16:35 i skyggen av en furu i nordkanten av enga, på koordinat 32V 587285 6639017 ± 4m. Dette var like ved der utsettingen fant sted i 2022, og er i det området hvor de fleste «ville» individene har blitt observert. Det var sol og varmt, og sommerfuglene forble ikke i skyggen under furua, men fløy kjapt av gårde.

Enga på Borøya bar preg av tørke under besøket den 5. juni. Den åpne sydskråningen nord på enga, hvor de fleste funnene av heroringvinge er gjort, begynte å bli ganske avsvidd (Figur 12). Flata var imidlertid fortsatt ganske frisk, og det samme gjaldt den mer buskrike delen av sydskråningen. Hvordan tilstanden utviklet seg videre utover sommeren vet vi ikke, men forsommertørken i indre Oslofjord varte i ytterligere et par uker og ga nok til dels svært tørre forhold på Borøya.

### 3.3 Overvåking av artens lokaliteter på Nesøya

Nesøya ble undersøkt den 4. og 11. juni 2023. I tillegg til Søndre vei og Ottens vei, ble et par andre tilsynelatende lovende lokaliteter på øya undersøkt uten at det ble gjort funn av arten der.

Undersøkelsen av de to kjente lokalitetene resulterte i funn av åtte individer av heroringvinge ved Søndre vei og to individer ved Ottens vei. Det høye individtallet i Søndre vei var overraskende. Det høyeste antallet som er funnet på én dag tidligere der er fem individer (den 2. juni 2020). To individer i Ottens vei er mer normalt, men er samtidig et positivt tegn. Arten har ikke blitt gjenfunnet på lokaliteten alle år etter at populasjonen ble oppdaget i 2019. Den ble ikke gjenfunnet i 2020 eller 2021, men ble så gjenfunnet med ett individ i 2022.

Selv om arten ble funnet i uventet høyt antall ved Søndre vei, og åpenbart fortsatt holder stand under linjen ved Ottens vei, er situasjonen for arten fortsatt prekær på begge stedene. Begge lokalitetene har svært dårlig hevdtilstand. Ved Søndre vei (Figur 10) utgjør særlig fremmedarten kanadagullris et meget stort problem. Ved Ottens vei (Figur 11) er problemet generell gjengroing, ikke minst med mjødur. Lokalitetene har et akutt behov for skjøtsel dersom heroringvinge skal overleve der, og det er ingen garanti for at arten fortsatt vil finnes der om noen år.



**Figur 3.** Hunn av heroringvinge i Kalkovnfaret 19 + 21 på Brønnøya i Asker den 5. juni 2023. Foto: Hallvard Elven.

**Tabell 1.** Besøkte lokaliteter og funn av heroringvinge gjort i forbindelse med prosjektet i 2023. Forkortelser: HE = Hallvard Elven, RB = Roald Bengtson, ØR = Øystein Røsok.

Kommune	Lokalitet	Koordinater (desimalgrader)	Dato	Observatør	Antall
Asker	Brønnøya, Sandbukta	59,857474°N 10,529078°E ± 50m	21.05.2023	RB	0
Asker	Brønnøya, Kalkovnfaret 19 + 21	59,857921°N 10,532349°E ± 50m	21.05.2023	RB	0
Asker	Brønnøya, Brønnøyveien 24	59,857028°N 10,534200°E ± 50m	21.05.2023	RB	0
Asker	Brønnøya, Brønnøyveien 26	59,855168°N 10,534293°E ± 25m	21.05.2023	RB	0
Asker	Brønnøya, Sandbukta	59,857474°N 10,529078°E ± 50m	31.05.2023	RB	2m
Asker	Brønnøya, Kalkovnfaret 19 + 21	59,857921°N 10,532349°E ± 50m	31.05.2023	RB	8m 3f
Asker	Brønnøya, Brønnøyveien 24	59,857274°N 10,533908°E ± 35m	31.05.2023	RB	4m 1f 1x
Asker	Brønnøya, Brønnøyveien 39 + 43	59,853358°N 10,533924°E ± 50m	31.05.2023	RB	3m 1x
Asker	Brønnøya, Brønnøyveien 23	59,856424°N 10,532905°E ± 15m	31.05.2023	RB	1m
Asker	Nesøya, Søndre vei	59,864918°N 10,530742°E ± 10m	04.06.2023	RB	1m
Asker	Nesøya, Søndre vei	59,865234°N 10,532864°E ± 10m	04.06.2023	RB	1m
Asker	Nesøya, Søndre vei	59,865351°N 10,532119°E ± 10m	04.06.2023	RB	1m
Asker	Nesøya, Søndre vei	59,865344°N 10,531922°E ± 10m	04.06.2023	RB	1m
Asker	Nesøya, Søndre vei	59,865298°N 10,532063°E ± 15m	04.06.2023	RB	2m
Asker	Nesøya, Søndre vei	59,865224°N 10,532256°E ± 15m	04.06.2023	RB	1m
Asker	Nesøya, Søndre vei	59,864646°N 10,530193°E ± 10m	04.06.2023	RB	1f
Asker	Brønnøya, Sandbukta	59,857474°N 10,529078°E ± 50m	05.06.2023	HE & RB	7m 1f
Asker	Brønnøya, Kalkovnfaret 19 + 21	59,857921°N 10,532349°E ± 50m	05.06.2023	HE & RB	11m 4f 2x
Asker	Brønnøya, Brønnøyveien 39 + 43	59,853358°N 10,533924°E ± 50m	05.06.2023	HE & RB	32m 5f
Asker	Brønnøya, Brønnøyveien 24	59,857028°N 10,534200°E ± 50m	05.06.2023	HE & RB	5m 2f 2x
Asker	Brønnøya, Vendelveien 9A + 9B	59,864720°N 10,545377°E ± 60m	05.06.2023	HE, RB & ØR	5m 1f
Bærum	Borøya	59,879547°N 10,559126°E ± 3m	05.06.2023	RB, HE & ØR	1m
Bærum	Borøya	59,87940°N 10,56146°E ± 10m.	05.06.2023	ØR, HE & RB	1f
Asker	Nesøya, Ottes vei	59,870106°N 10,537893°E ± 10m	11.06.2023	RB	1m
Asker	Nesøya, Ottes vei	59,870066°N 10,537498°E ± 10m	11.06.2023	RB	1x
<b>SUM</b>					<b>87m 19f 7x</b>

## Diskusjon og konklusjon

I 2023 fikk vi en ny bekreftelse på at utsettingen av heroringvinge på Borøya i Bærum later til å ha båret frukter. I likhet med i 2022 ble det i 2023 funnet noen få «ville» individer av heroringvinge på utsettingsstedet. Disse er høyst sannsynlig avkom av utsettingene som har funnet sted fra og med 2018.

Selv om funn av «ville» individer to år på rad er et meget positivt resultat, er det for tidlig å si om arten vil klare å etablere seg på Borøya. Det er også for tidlig å avslutte den årlige utsettingen av individer på Borøya. Så lenge donorpopulasjonen på Brønnøya holder seg sterk, bør utsettingene fortsette i noen år til, både for å styrke bestanden i startfasen og for å øke den genetiske diversiteten i bestanden. Hvis populasjonen på Borøya blir godt etablert, bør neste skritt være å sette ut arten på andre aktuelle lokaliteter i indre Oslofjord.

Heroringvinge hadde i 2023 igjen et godt år på Brønnøya. Likevel opplever lokalitetene en pågående forringelse, som beskrevet i rapporten fra 2022 (Elven & Bengtson 2024). På sikt vil denne forringelsen medføre vanskeligere kår for heroringvinge på øya. Angående de dellokalitetene på Brønnøya som vi overfører individer fra til Borøya, har det vært lite forandring av habitatene i de aller siste årene. Det samme gjelder de to dellokalitetene på Nesøya og den på Borøya.

Undersøkelsen i 2023 viser igjen at heroringvinge med et nødsrik klorer seg fast på Nesøya

i Asker. De to populasjonene er imidlertid ekstremt små og sårbare, og biotopene har svært dårlig hevdtilstand. Vi mener at skjøtsel av disse to dellokalitetene bør være et sterkt prioritert tiltak for å ikke miste arten på Nesøya og for å bedre overlevelsessjansen til arten i indre Oslofjord.



**Figur 4.** Øystein Røsok (SFOV) på Borøya i Bærum den 5. juni 2023, med de to «ville» individene av heroringvinge som ble funnet på lokaliteten den dagen. Foto: Hallvard Elven.





**Figur 5.** Brønnøyveien 15 (Sandbukta) på Brønnøya i Asker den 5. juni 2023. Det er på gressarealet til høyre for veien i bildet at flest individer av heroringvinge er funnet. Foto: Hallvard Elven.



**Figur 6.** Brønnøyveien 24 (Hovedgården) på Brønnøya i Asker den 31. mai 2023. Heroringvinge har blant annet flere ganger blitt funnet nær låven til høyre i bildet. Foto: Roald Bengtson.





**Figur 7.** Brønnøyveien 39 + 43 på Brønnøya i Asker den 5. juni 2023. Her er heroringvinge påvist tallrik noen få år, etter første funn der i 2011. Foto: Hallvard Elven.



**Figur 8.** Kalkovnfaret 19 på Brønnøya i Asker den 31. mai 2023. Dette har i noen år vært en tidlig og god dellokalitet for heroringvinge, og vi har god dialog med eieren som skjøtter der for arten. Foto: Roald Bengtson.





**Figur 9.** Vendelveien 9A + 9B på Brønnøya i Asker den 5. juni 2023. Roald Bengtson (t.v.) og Øystein Røsok leter etter heroringvinge. Her finner vi ikke lenger så mye heroringvinge som for få år siden. Det er mulig det er blitt for mye engreverumpe. Foto: Hallvard Elven.



**Figur 10.** Ved Søndre vei på Nesøya i Asker den 4. juni 2023. Det ble funnet åtte individer av heroringvinge her denne dagen, noe som er ny rekord for lokaliteten. Lokaliteten har generelt svært dårlig hevdtilstand, og har hatt det siden 2017 da arten ble oppdaget her. Mye kanadagullris. Foto: Roald Bengtson.





**Figur 11.** Ved Ottes vei på Nesøya i Asker den 11. juni 2023. Det ble funnet to individer av heroringvinge under besøket. Lokaltiteten har generelt svært dårlig hevdtilstand, mest på grunn av gjengroing med stedegne planter. Foto: Roald Bengtson.



**Figur 12.** Utsettingslokaliteten på Borøya i Bærum den 5. juni 2023. De fleste «ville» individene av heroringvinge i 2022 og 2023 ble funnet nær utsettingsstedet i den slake skråningen midt i bildet. Totalt er det funnet fem «ville» individer på Borøya fordelt på de to årene. Under besøket i 2023 var skråningen i ferd med å bli avsvidd, men enda for øvrig var fortsatt ganske frisk. Foto: Hallvard Elven.





**Figur 13.** Hallvard Elven merker individer av heroringvinge før frislipp på Borøya den 5. juni 2023.  
Foto: Øystein Røsok.



**Figur 14.** De to «ville» individene av heroringvinge som ble funnet på utsettingslokaliteten på Borøya den 5. juni 2023; hannen til venstre og hunnen til høyre. Foto: Hallvard Elven.

Bengtson, R. (2017). Leting etter heroringvinge *Coenonympha hero* i indre Oslofjord i 2017. Rapport fra La Humla Suse til Fylkesmannen i Oslo og Akershus. 22 sider.

Elven, H. & Bengtson, R. (2017). Kartlegging av rødlistete sommerfugler og dragehodeglansbille på Brønnøya i Asker i 2017. Intern rapport til Fylkesmannen i Oslo og Akershus. 49 sider.

Elven, H. & Bengtson, R. (2018). Utsetting av heroringvinge *Coenonympha hero* på Borøya i Bærum i 2018. Rapport til Miljødirektoratet og Fylkesmannen i Oslo og Akershus. 15 sider.

Elven, H. & Bengtson, R. (2019). Oppsummering av tiltak i 2019 for bevaring av heroringvinge *Coenonympha hero* i Asker og Bærum. Rapport til Miljødirektoratet og Fylkesmannen i Oslo og Viken. 21 sider.

Elven, H. & Bengtson, R. (2021a). Oppsummering av tiltak i 2020 for bevaring av heroringvinge *Coenonympha hero* i Asker og Bærum. Rapport til Miljødirektoratet og Statsforvalteren i Oslo og Viken. 23 sider.

Elven, H. & Bengtson, R. (2021b). Oppsummering av tiltak i 2021 for bevaring av heroringvinge *Coenonympha hero* i Asker og Bærum. Rapport til Miljødirektoratet og Statsforvalteren i Oslo og Viken. 22 sider.

Elven, H. & Bengtson, R. (2024). Oppsummering av tiltak i 2022 for bevaring av heroringvinge *Coenonympha hero* i Asker og Bærum. Naturhistorisk museum Rapport 122. Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. 30 sider.

Elven, H., Bengtson, R. & Aarvik, L. (2016). Sommerfuglkartlegging på Brønnøya i Asker kommune i 2016. Naturhistorisk museum Rapport 58. Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. 93 sider.

Endrestøl, A. & Bengtson, R. (2012a). Faglig grunnlag for handlingsplan for heroringvinge *Coenonympha hero*. NINA Rapport 860. Norsk institutt for naturforskning. 45 sider.

Endrestøl, A. & Bengtson, R. (2012b). Søk etter heroringvinge *Coenonympha hero* i Norge i 2012. NINA Rapport 892. Norsk institutt for naturforskning. 38 sider.

Endrestøl, A. & Bengtson, R. (2014). Søk etter heroringvinge *Coenonympha hero* i Norge i 2013 og 2014. NINA Rapport 1070. Norsk institutt for naturforskning. 50 sider.

Endrestøl, A. & Bengtson, R. (2015). Søk etter heroringvinge *Coenonympha hero* i Norge i 2015. NINA Rapport 1204. Norsk institutt for naturforskning. 28 sider.

Steel, C., Bengtson, R. & Olsen, K.M. (2010). Feltsøk etter heroringvinge *Coenonympha hero* 2007–2010. Notat. 11 sider.



